

Pierwsza taka kompensacja przyrodnicza

2013-07-16

Podczas budowy autostrady A1 na odcinku między Piekarami Śląskimi a Maciejowem, inwestycji wielokrotnie stawianej za przykład jak można godzić ochronę przyrody z rozwojem regionu, konieczne stało się zlikwidowanie skarpy zamieszkałej przez kolonię jaskółek brzegówek. Te wyjątkowe ptaki, które budują swoje gniazda w norach wykopywanych w różnego rodzaju pionowych skarpach, osiedliły się bowiem na hałdach w pobliżu stawu Lenart, które znalazły się bezpośrednio w pasie budowy. Inwestor zgodnie z przepisami wystąpił do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach z wnioskiem o wydanie zgody na niszczenie siedlisk gatunków chronionych. Uzyskał ją jednak pod warunkiem odtworzenia siedliska po zakończeniu prac. Niestety, ze względu na warunki terenowe oraz formalnych, odtworzenie skarpy w formie naturalnej, okazało się niemożliwe.

W tej sytuacji zdecydowano o wybudowaniu sztucznej ściany siedliskowej kompensującej ptakom utratę siedlisk. Rozwiązanie przyjęte przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad w Katowicach jest pierwszym tego typu w Polsce. Dotychczas nie wykonywano tego rodzaju sztucznych siedlisk dla brzegówek, stąd konieczne było zaczerpnięcie z doświadczeń krajów Europy Zachodniej (głównie z Wielkiej Brytanii), gdzie tego typu konstrukcje zostały już wybudowane. Po zapoznaniu się z kilkunastoma tego typu konstrukcjami, przeprowadzeniu szeregu rozmów z projektantem i wyłonieniem wykonawcy prac związanych z budową konstrukcji, ustalono rozwiązania wydające się optymalnymi w danych warunkach lokalizacyjnych i środowiskowych.

Prace nad sztuczną skarpią zakończono w kwietniu 2013 r. Budowlę, od pasa autostrady oddziela wysoki nasyp oraz ekrany akustyczne, a otwory wlotowe dla ptaków znajdują się od strony lustra wody, nad którą jest umiejscowiona. Zanim skarpa zostanie zaakceptowana przez brzegówki jako siedlisko lęgowe, zdaniem specjalistów minie co najmniej kilka sezonów. Jednak już teraz ptaki są codziennie wabione w to miejsce, poprzez odtwarzanie głosów gatunku z umieszczonego w skarpię odtwarzacza.

Źródło: RDOŚ w Katowicach
fot.: GDDKiA